

Téereb Daniyel — Ñeent-fukk ak Juróom-benn bi

Mbirum kàddu Nebukadnesar: Wéral yoonu jaar-jaari Milerit yi ak peeñ gu tēj bi ci dexu Ulai

Jeff Pippenger
2023-12-31

Saaru Daniel benn bi dafa tegtal jaar-jaari malaaka bu jëkk bi ak ñaareel bi dale ci 11 ut 1840 ba ci 22 oktobar 1844. Saaru Daniel ñeenteel bi itam dafa wax ci jaar-jaari malaaka bu jëkk bi ak ñaareel bi dale ci 723 B.K. ba ci 22 oktobar 1844. Te, loolu nag, maneesul koo gis su dul ak yoonu taw bi mujj bi di “rëdd ci kaw rëdd.”

Nebukadnesar, ci saare ñeenteel, mooy benn misaal bu yéeme ci waxu yonent. Li am solo moo di nuy fàttaliku li mu teewal, bi nuy tàm balee seet ci ubbikug gis-gisu dexu Ulai ci jaar-jaari jamono William Miller. Ñaareelu géntu Nebukadnesar, ni ko mel ci ñaareelu géntu William Miller, dafa teewal “juróom-ñaari waxtu yi,” yu Leewiitik ñeent-fukk ak juróom-benn, te loolu mooy buumug waxu yonent wi di ràbbal téereb Dañeel bépp. Ba Dañeel firndee géntu Nebukadnesar bi nekk ci saare ñeenteel, mu artu ko ci àtte bu ñëw, te ci def noonu mu doon misaalu yonnente malaaka bu jëkk bi agsi ci jaar-jaar bi ci “waxtu mujj ga” ci atum 1798.

Bi ba àtteb Nebukadnesar doon a waarsé ci mooy dikk, dikk boobu dafa misaal 22 Oktoobar 1844, bi àtteb seetlu gi tàm balee. Ci saaruññeent, ndigal waare bi Danyeel joxe, ak dikkub àtteb bi ñu boole ak ndigal waare boobu, ñoom ñaar dañoo tegtal woon ak baat bi nekk “waxtu”. “Waxtu” àttebu Nebukadnesar moo doon tegtal “waxtu” àttebu Yàlla ci yégleb malaaka bu njëkk bi. Itam dafa misaal “waxtu” sàrtu Dibeer bi, bi àttebu Yàlla buy jëfe tàm balee. Cér bu nekk ci saaru Danyeel bu ñeent bi, buy tegtal dikkub yégleb malaaka bu njëkk bi ci 1798, ak dikkub malaaka bu ñetteel bi ci 22 Oktoobar 1844, miñu misaale ak baat bi nekk “waxtu,” ñu ngi ko baamtuwaat te yaatal ko. Pexe bu nekk ci baamtuwaat ak yaatal mooy pexe bu yóbbalu ci waxi yonent yi, te dafay am yoon wu bari ci waxi yonent yi, waaye rawatina ci téereb Danyeel.

Bi Nabukadnesar agsee ca “waxtu” àtteyub àtte, moom “juróom ñaari waxtu” yi, mooy àtteem, tàm balee na; te ni mooy buur bu bëj-gànnar, ci kaw loolu mu doon mel ci àtte bi ñu indi woon ci nguurug Israyil gu bëj-gànnar ci atum 723 ba Kristu judduagul. Ñu ko jox xolub rab, te rab mooy nguur ci waxi yonent yi ci Biirbal bi, te dale ca 723 ba Kristu judduagul, ba agsi ci 1798, mu doon na ndencam ñaari melokaan yi ci bokkug jaamu xërëm, yi di lu téye ci téereb Danyeel.

Diirub juróom-benn ñaari-fukk ak juróom-benni fan, di tegtal diirub juróom-benn ñaari-fukk ak juróom-benn at, mu doon melokaan nguur gu yàgg a yax; te gannaaw loolu, ci beneen diirub juróom-benn ñaari-fukk ak juróom-benni fan, di tegtal itam juróom-benn ñaari-fukk ak juróom-benn at, mu doon melokaan nguurug pap bu yàgg a yax. Xolub ñaari doole yi di yàgg a yax benn la woon, ndaxte papalis dafa nekk rek paganism gu sol yëngu-yëngub Kiristaan.

Ci “mujj àddina,” mi nekk màndarga buñu xàmle ci Daniel ay xebar fukki ñaar, te di tegtal “waxtu jeexital bi” ci atum 1798, dees na delloo ko nguuram. Seede bi nekk ci Daniel 4, ak Xelum Yonent gi, dafa xàmle ne bi dees ko delloo nguuram ci “mujj àddina,” ku soppeku la woon. Noonu mu nekk màndarga bu yonent bu jëfandikoo ngir ñeenti dëgg yu am solo. Mu nekk lëkkalekaayu yonent bi diggante dooley nagoji, maanaam yéeféer, ji mu tegtale woon ci njëlbeenug “juróom-ñaari waxtoom,” ak dooley rab, ji mu tegtale woon ci ginnaawug “juróom-ñaari waxtoom.” Ni muy màndargaal ñaari dooley yooyu, te taxaw ni nguur guñu delloo ci 1798, booba mu dellu di tegtale ñetteelu dooley mbbëxaan gi (yonent wu dëggul gi), mi war a nguuru juróom-ñaar-fukki at yu màndarga, bi jigéen ju bon ju Tir demee fàtte. Naka buurub Babilon la, Nebukadnesar di màndargaalu yonent buy lëkkale ñetti dooley yi di doon Babilon bu bees ci mujj ya, te noonu tax nit ñi ci àddina jëpp dem Armageddon.

Moom itam dafa doon juddoo Réewum États-Unis mel ni rab wu nekk ci suuf, mi tambalee ci atum 1798 ni xar, te loolu dañu ko misaal ci ay waxtu ngëmam yu mu soppeeku. Te itam dina tegu benn waxtu ci ñaari ngolo yi nekk ci rab wu suuf, te ñoom, di Republicanisme ak Protestantisme, dañuy tegu doole Réewum États-Unis, te loolu moo ko mayoon mu nekk réew mi gën a am yi w ci àddina si. Waaye ci mujjug juróom-ñaar-fukk at yu misaal yooyu, ñaari ngolo yooyu dinañu leen tegu ni Republicanisme bu duggul yoon ak Protestantisme bu duggul yoon, te benn ak benn ngolo dina xajju ñaari xeeti nit. Ngolum Republicanisme dina mel ni pati Démoooraat bi di xeeb ci kaw yéene yu sell yu Coonstitusiyon bi, ak pati Republicain bi di wax ne mooy aar ak jambaaru Coonstitusiyon bi, waaye ci dëgg mooy weddi yéene yu sell yu Coonstitusiyon bi, bi mu tann aay aaday ak cosaan yu ëppal ay yoonu doxalin yi nekk ci kayit gu sell googu.

Ñaari ñaari nit ñi dañoo amoon misaal ci Saduse yi ak Farisen yi ci jamono ji Kirist nekk. Xelum Saduse yi ak Farisen yi dina feeñ itam ci wéy waayu Protestan bu dëddu, ak benn mbooloo di taxawal manggalu dibeer, te beneen bi di taxawal manggalu bésu Noflaay. Nébbukadnecar, ci nekknam gu soppeeku “ci mujjug fan yi,” ci atum 1798, dafa siiwal bu baax Mbootaay yu Bennoo yi Amerik, ak ñaari wéy yu rab wu suuf wa. Ñetti misaal yooyu yépp—rab wu suuf wa ak ñaari wéyam yi—dëggoo woon ne dinañu soppeeku nekk xar ba doon njaay.

Nebukadnesar, ci njeexital “juróom-ñaar waxtu” yaam, dafa doon buum bi di wone ne nguuram gu dëggug Babilon mooy misaalu Babilon bu bees bi ci fan yu mujj yi, bi ñu defare ak njaan, rab wi ak yonent bu dëggul bi. Te itam dafa doon misaal bu ñetti jëfandikukat yu wax ci waxi yonent yi, yi malaaka suuf sañse ak ñaari baaka yi di tegtal, te muy soppeeku jële ci xar ba ba nekk njaan, bi juróom-fukk ak fukk at yu misaal yi di jaar, ci bi jigéen ju bon ju Tir daggeeku. Lu xóot la ne nguuram gu dëggug moom la sax di nguur gi misaal di tegtal, gi di nguuru nguur gi di buuru ci juróom-fukk ak fukk at yu misaal yi.

Njàngatlu ci Nebukadnetsar ci nekk ci saar bi ñeenteel, war naañu ko teg ci kaw saar bi jëkk. Buñu defee jëfandikoo googu, dafay booloo màndarga yi ci jaar-jaaru Milerit yi, te dëggal ay dëgg yu bari ci peeñug dexe Ulai bi ñu ubbiwoon ci jamono jooju. Fondasmaa ak ndombo bu digg bi ci yëngu-yëngu Milerit bi mooy laaj ak tontu yi nekk ci Daniel saar bi juróom-ñett, ay aar 13 ak 14. Laaj bi mooy: “Ba kañ la peeñ bi di jot ci saraxu saa su ne, ak tooñu yàqale gi, ngir joxe benn santuaire bi ak mbooloo mi, ñu dakk ci suuf?”

Ci biir, walla ci junniy kàddu yu ñu yokk ci Biibël bi, mooy rekk kàddu gu ñu yokk “sarax” te xel mu Sell mi won ne bokkul ci mbind mi. Bu ñu dindi kàddu googu ni mu waree, dafay leer ne “bés bu nekk bi ak tooñ bi” ñoo di ñaari dooley yàqkat yu wuutoo. Sister White wax na bu leer ne kàddu “sarax” xel nit moo ko yokk, te jëfandikookul ci mbind mi; te itam ci benn pàcc boobu la waxe ne Millerites yi dañoo jub ci sellal “bés bu nekk bi” ne mooy paganism. Baat yu tegtal yi nekk ci laaj gi ci aaya 13, Kirist moo leen xamale ak moytu ci mbind yi Sister White bind, te bu ñu leen saytoo ci gindiku ay kàdduy mbind mi ak ndigali xel mu Sell yi ñu yokk, laaj bi mooy: “Ba kañ la vision bi ci ñaari dooley yàqkat yi, paganism ak papalism, di doon, yi waroon tàllal suuf kër Yàlla ak askanam?”

Kon nag, bu Nebukadnesar mi ngi nekk ci “waxtu mujj gi,” ci atum 1798, dafay tegtal nit ku soppeeku, te moo tax mu tegtal “ñi am xam-xam” yi di déggoo kolonu digg ba ak fondasiyon bu mag bu Adventism. Soppeekoom mooy melokaanal “ñi am xam-xam” yi xam “yokkuteg xam-xam” bi ñu ubbi woon ca jamono jooju, waaye ay misaal-yóbbanteem ci waxu yonent bi dañuy wone bu leer tarix bi nekk mboolem mbir mi ñuy laaj ci ne: “ba kañ la peeñ mi war a dox ci kàttan gu yàqkat gu paganism ak papalism, gi di dóor yépp nit ñi Yàlla (gàngoor gi) ak kër Yàllaam?” Ni mu nekk misaal bu “janq bu am xel” buy déggoo “yokkuteg xam-xam” bi, dafay tegtal William Miller, ndaxte Miller mooy misaal bu ña nekkoon “ñi am xam-xam” ci tarix bi tàmbalee ca “waxtu mujj gi,” ci atum 1798.

Nebukadnesar mooy misaal u “waymark” bu “jamono ju mujj” bi, te bu ñu ko teggee ci kow saar bi jëkk, dafa tey itam ñëwug malaaka bu njëkk bi ci waxtu woowu, ndaxte ci saar bu ñeent, “waxtu” wi Daniyel joxee Nebukadnesar bataaxal bu artu bi, mooy mel ni moñ a màndargaal waxtu wi malaaka bu njëkk bi agsée, te loolu mooy 1798. “Waxtu” wi attem Nebukadnesar agsée, moo teewaloon “waxtu” wi tambalee attem seetkat bu Yàlla bi 22 Oktoobar 1844. “Waymark” yi màndargay misaalu Nebukadnesar ci saar bu ñeent jur, mooy 723 BK, 538, 1798 (jamono ju mujj), ak 22 Oktoobar 1844.

Tàkk yu njëkk yi ci jaar-jaaru Miller ci Daniel saar bu njëkk bi, tàmbalee na ak Yehooyakim, mi nekk màndarga dooleel ndigal bu njëkk bi, bi agsi woon ca “waxtu mujj” ba, ci 1798. Dooleel ndigal bu njëkk bi, mi Yehooyakim di tektal, moo màndargaal 11 Awuut 1840. Nootug Yehooyakim moo tàmbali juróom-ñaar-fukk at yi Bàbbiloon doon nguuram, te loolu jeex ci dogalu Siirus. Saar bu njëkk bi ci Daniel dafay wone jëfandikoo bu ñetti jéego ngir nattu, bi ñu tektalee ni nattu lekk, te gannaaw loolu topp na nattu gis-gis, ba mu mujje ci nattu bu muccug leer. Ñetti nattu yooyu dañuy tektal 11 Awuut 1840, bi malaaka mu mag ma, mi doonul kenn ku gën a nekk lu dul Yeesu Kirist, wàccee asamaan ak téere bu ndaw bi, bi nit ñi Yàlla waroon a “lekk” ca jamono jooju, ni Daniel ak ñetti góor yu tedd ya tanne woon a lekk xob ya, ndaxte bañ nañu lekk lekku Bàbbiloon.

Ñaareelu njàngaatu boobu mooyoon won ngir feeñal bañ gu mbootaay yi di Protestan yi bañee yégle Miller bi (bataaxal bu njëkk bi bu malaaka bi), ba taxoon gannaaw loolu ñu man a gis wuute diggante yokkute Millerite bi ak mbootaay yi di Protestan yi, yi tàmbalee ci jamono jooju seen wàllu waxu yonent wi ni Protestan gu mágget gu bàyyikoo. Wuute bi nekk diggante ñaari koox yooyu dafa feesoon lool ni yaramu Daniel ak ñetti góor ña ñu sàkkuwoon feeñee gën a taaru te gën

a dëgër ndax lekk ñamu asamaan, te du lekk ndablu Babilon. Wuute boobu feeñoon na bu baax ca mujj atum Bibl bi 1843 (19 Awril 1844), ba waxtu yiiru yi ci leebu fukki janq yi agsee.

Natteelu ñetteel bi, mi doon woon seetlu gu gën a wóor, moo tegu woon ci 22 Oktoobar 1844, ba noppi ñetti at, “waxtu” wa dikk, ba Nebukadnesar boppam àtte ba wax ne Daniyel ak ñetti góor yu baax ya “fukki yoon” lañu gën boroom xam-xamu Babilon yi. Suñu tegée saaru Daniyel ñenteel ci kaw saaru njëkk ba, loolu day jur mandargay taarixu Millerite bi, tambalee ak “waxtu mujj gi” ci 1798; dooleel yégleb malaaka bu njëkk bi ci 11 Awuut 1840; njëkk naqar gi ci 19 Awril 1844; ak naqar bu mag bi ci 22 Oktoobar 1844.

Bu ñaari xaaj, buñu leen boolee “rëdd ci kaw rëdd,” du ñu yem rekk ci xamle màndarga yu mat sëkk ci tarih bu Millerite; waaye dañuy wone itam yégleb malaaka bu njëkk bi, tey xamle ñaari kàttan yu yàq yiy nekk mbir mi jëm ci njàngale mu njëkk mi ci ñaari junni ak ñetti téeméer fan ak guddi, te itam xamle yoonu nattu bi am ñetti jéego ci Daniel fukk ak ñaar, mi di saa su téereb Daniel ubbee.

Ñu ngi xam it ne Nebukadnesar, ci ni mu mel nekke melokaanu boroom xel yi ci 1798, te booleek barkeelam ñaareel bi nekk ci saar bu ñeenteel ba, mu ngi tegtal William Miller, mi nga xam ne yëngu-yëngoom war na doon dëgg dëgg bëccëg Protestan bu am bagaas. Liggéeyu William Miller, mi nga xam ne mu tegtal dëgg yu njëkk yu Adventism, dañu leen teg ci ñaari tablaayi Habakkuk, te Yàlla moo jiite ci sosug ñaari tablaa yu sell yooyu.

Amoon na ay dëgg ci yoon yu wax ci jamono yu Miller gisul baax ndaxte boppam ci jaar-jaaru waxi jamono jooju tere ko mu xam ne am na ñetti dooley yàqare: du rekk njabootug xeeñ bu pagan (naga gi), ak papalisma (rab wi), waaye itam Protestante bu wéetlu te dëddu (yonent bu dëgëruwul bi). Ci yëngu-yënguw Yàlla, xam-xami waxi jamono yu Miller yooyu, yi yamoon ndax taxawaayam ci jaar-jaaru jamono, kenn waxu leen woon ci ñaari tablaa yu sell yi Habakkuk.

Ñaare ñaareelu Nebukadnesar bi nekk ci Saar 4 bu Daniel, dafa tegtal ñaareelu géntu William Miller. Ñaari gént yi ñoom ñépp dañuy wax ci “juróom-ñaari waxtu yi,” te géntu Miller mi mooy firndeel bañug nangu liggéeyam gi tàmbalee ci atum 1863, te di gëna tar ba ci Midnight Cry. Ñaari gént yi ñépp dafa jeex ak nguur gu dellusi gannaaw ab jamono ju ñu tasaaroo. Loolu moo tax, danuy jëkk a xool ñaareelu géntu Miller, bala nu xool bu baax wet gi ci dëxu Ulai bi ñu ubbiwoon ci atum 1798.

« Maa ngi xalaat ne Yàlla, ci loxo bu kenn gisul, yónnee na ma ab boyet bu ñu defe ak xam-xam yu doy waar, lu tolloo ak fukk i puls guddaayam ak juróom-benn akat ci mbaaram, defare ak ebën ak perl yu ñu takkoo bu rafet. Ci boyet boobu amoon na ca ab caabi bu ci taqoon. Ca saa sa laa jël caabi ga ubbi boyet bi; te ci sama njàqare ak sama yéemu, gis naa ne fees na ak xeeti takkaay yu bari ak rëy-rëy yu wuute, diyamà ak doj yu wert ak xalis wurus ak xalis xalis yu boddul dayo ak njariñ, ñu teg leen bu baax ci seen bérab yu wuute ci biir boyet bi; te noonu lañu woon solee ba ñuy delloo leer ak ndam lu kenn mënul mengale ludul jant bi.
»

“Xalaat naa ne du sama war a bëgg-bëgg rekk man ci sama bopp ci seet bii yéeme, doonte sama xol dafa fees ak mbégte ndax leer-giy tàll, rafet gi, ak njariñu li mu ëmb. Kon nag, teg

naa ko ci kaw mesa bu nekk ci diggu sama néeg, te yónnee xibaar ne képp ku am bëgg-bëgg man naa ñëw gis li gën a tedd te leer ci gis-gis yi nit mas a gis ci dundug addina sii.”

“Nit ñëw nit ñi di dugg, ca njëlbeen ay nit yu néew lañu woon, waaye dañuy yokku ba nekk mbooloo mu bare. Bi ñu njëkk a xool ci biir boyetu bi, dañuy yéemu te xaacu ak mbégte. Waaye bi way-xool ñi gëna baree, ku nekk daldi tàqal yomb ya, génne leen ci boyetu bi te tasar leen ci kaw taabal bi. Maa ngi tàmbalee xalaat ne boroom boyetu bi dina laaj ci sama loxo dellu boyetu bi ak yomb ya; te bu ma bàyyée ñu tasar leen, dootuma man a delloo leen ci seen bérab yi ci biir boyetu bi ni ko nekkoon bu njëkk; te ma sentir ne du ma mukkk man a taxawu ci yéemug njubale googu, ndaxte dafa réy lool. Noonu ma tàmbali a ñaan nit ña ñu bañ a laal leen, mbaa ñu génne leen ci boyetu bi; waaye ginnaaw ma gëna di ñaan, ginnaaw lañu gëna di leen tasar; te léegi mel na ne dañu leen tasar ci kër gi bépp, ci suuf si ak ci kaw bépp mbir mu nekk ci kër ga.”

“Noonu ma gis ne ci diggante per yu dëgg yi ak xalis wu dëgg wi, dañoo tas ay per yu dul dëgg ak xalis wu fen, yu bare lool ba ñu mënuma leen a waññi. Sama mer daldi metti lool ci seen jëf ju suufe ak seen ñàkk ngërëm, te ma yedd leen ak xaste leen ci loolu; waaye bi may gën a yedd, ñoom it gën a tas per yu dul dëgg yi ak xalis wu fen wi ci biir per yu dëgg yi.”

«Noonu sama mer ci ti sama ruu gu yaram, ba ma tàmbalee jëfandikoo doole ju yaram ngir dëbb leen gënn néeg bi; waaye bi may dëbb benn ci ñoom di ko génne, ñetti ñeneen dañuy dugg, te yóbbu biir suuf, ak yàpp-u-bant, ak suuf-sàñq, ak bépp xeetu yàqute, ba tax ñu muur mboollem perl yu dëgg ya, diamã ak posetu xalis yi, ba ñépp gënn a gis leen. Ñoom itam dagg naa sama boyetu kañam ci ay xëti-xëti, tas ko ci biir yàqute ya. Dama fekk ni kenn dafa xalaat sama metit walla sama mer. Noonu ma dëgglu ba noppi, xol bi daldi wéy, ma toog, di jooy.»

«Bi ma doon noonu di jooy te di metti ndax samay ñàkk yu réy ak sama njekkaloo, ma fàttaliku Yàlla, ba ñaan ko ak xol bu dëgër ngir Mu yónnee ma ndimbal. Ca saa sa bunt bi ubbi, góor agsi ca néeg ba, noonu nit ñépp gënn ca; te moom, mi yor ab balaay ci loxoom, ubbi palanteer yi, daldi feg suuf si ak mbind mi nekk ca néeg ba.»

«Maa woo ko mu muñ, ndaxte amoon na ay doj yu am solo lool yu tasaaroo ci biir mbalit mi.

«Mu wax ma ne: “Bul ragal,” ndaxte mooy “sàmm seen mbir.”»

«Noonu, bi mu daan diis ak mbalit, perl yu dul dëgg ak xalis yu naxare, lépp jóg na dem genn ci palanteer bi mel ni aw niir, te ngelaw li yóbbu leen ba fu sore. Ci xumbital ga, ma tēj samay bët benn diir bu gàtt; bi ma ko ubbee, mbalit ma mépp jeexoon na. Perl yu wert ya, diaman ya, xalis yu wurus ak yu xalis, nekkoon nañu sàcc siiw ci yàqu-yàqu ci néeg mépp.»

«Noonu mu teg ci kaw taabal bi benn boyet bu gën a réy te gën a rafet kanam ba léegi, daldi dajale yépp jewels yi, diamã yi, xalis yi, ak ay loxo yu fees, sànni leen ci biir boyet ba, ba kenn ci leen desul, doonte yenn ci diamã yaa ngi doon lu gën a tuuti ngir tollu ci njobital benneen.»

«Noonu mu woo ma ne ma ñëw gis.»

“Xool naa bi, waaye sama bët yi nax nañu ci li ma gis. Noyoon nañu fukk yoon ci seen ndam gu njëkk. Dama xalaat ne setal nañu leen ci suuf si, ndax tãnkĩ ñaaw ña ñoo leen tasaaroo ba dox ci kawam ba tàbbal leen ci pënd mi. Waaye ñu toggu woon ci naa ba baax, te ku nekk nekk ci boppam berab, te amul benn melokaanu sonnenta ak metit wu nit ki leen sànni ci biir. Maa yuuxu ak mbégte gu réy, te yuuxu woowu yee na ma.” Early Writings, 81–83.

Ñu dina jëfandikoo géentu Miller ci bind bu ci topp.

Li ci toppagoom mooy ndëftelug ñaareelu géntu William Miller, bi ko James White bindee ba mu siiwal géntu Miller ci Advent Herald.

“Gént gi mooy méngoo, ñu ko waxoon ci Advent Herald, lu ëpp ñaari at la weesu. Booba gis naa ne mu leer na lool nekk ci sunu jaar-jaaru ngëm bu ñaareelu ñëwug Kirist, te Yàlla moo maye woon gént gi ngir njariñu juróomi xarit yi tasaaroo.”

«Bokkal yi di firnde jege-jiigu bésu Boroom bi bu mag te tiitlu, Yàlla teg na fa gént. Xoolleen Yoel 2:28–31; Jëf ya 2:17–20. Gént mën na ñëw ci ñetti yoon; bu njëkk, “jaarale ko ci bareb liggéey.” Xoolleen Ecclesiastics 5:3. Bu ñaareel bi, ñi nekk ci suufu xel mu bon ak naxaru Seytaane, mën nañu am gént jaarale ko ci ay dooleem. Xoolleen Deuteronomy 8:1–5; Jeremiah 23:25–28; 27:9; 29:8; Zechariah 10:2; Jude 8. Te bu ñetteel bi, Yàlla dafa mas a jàngal, te ba tey itam dafa jàngal ay nitam, lu ëpp mbaa lu néew, jaarale ko ci gént yi, yi ñuy jëmalem ci ndimbal malaaka yi ak Xel mu Sell mi. Ñi taxaw ci leer gu set gu dëgg, dinañu xam bu Yàlla leen joxee gént; te noonu, duñu naxaru, te duñu réer jaarale ko ci gént yu dul dëgg.»

“Mu ne ko, déglu léegi sama wax yi; bu amee ab yonent ci seen biir, man Boroom bi dinaa xamale sama bopp ci moom ci vision, te dinaa wax ak moom ci gént.’ Nombres 12:6. Yaagub ne, ‘Malaakatu Boroom bi waxoon na ma ci ab gént.’ Génèse 31:2. ‘Yàlla dikk na ci Labaan, waa Siri, ci ab gént guddi.’ Génèse 31:24. Jàngleen gént yi Yuusufa, [Génèse 37:5–9], te gannaaw loolu jaar ci nettali bu neex bi ci seen matale ca Misra. ‘Ca Gabaon Boroom bi feeñ na Suleymaan ci ab gént guddi.’ 1 Buur 3:5. Rëy-rëy ndawtalum am solo bi nekk ci ñaareelu saarub Daniyeel, ci gént lañ ko joxoon, noonu itam ñeenti rab yi, ak yeneen yi nekk ci juróomeelu saar bi. Bi Erodda doon wut a rey Xale bu Sell bi, Yuusufa am na artu ci ab gént ngir mu daw dem Misra. Macë 2:13.”

«“Te dina yu mujj, Yàlla nee na: Dinaa sotti sama Xel ci kaw bépp nit; seeni doom yu góor ak seeni doom yu jigéen dinañu wax ci turu Yàlla, seeni waxambaane dinañu gis peeñ, te seeni mag dinañu gént gént.” Jëf ya 2:17.»

“May wax ci yoonal, ci gént ak ay peeñ, fii mooy meññentu Xel mu Sell mi, te ci fan yu mujj yi dees na ko feeñal ba doy ngir nekk màndarga. Mooy benn ci may yi ñu jox mbooloom xam-xam bu xebaar bu baax bi.”

«“Mu jox ay ndaw yi nekk ndaw yu yonent; ay YONENT yu ci des; ay waare-kàddu yi ci ñeneen; ak ay sàmm ak ay jàngalekat ci ñeneen; ngir matal gaayi Yàlla yi, ngir liggéeyu ndigal li, ngir tabax yaramu Almasi bi.” Efes 4:11–12.»

“ ‘Te Yàlla teg na ñenn ci kërgeg yi, bu njëkk ay ndaw-ndaw, ñaareel ay YONENTE,’ ak ñeneen yi. 1 Korent 12:28. ‘Buleen xeebal YONENTEYI.’ 1 Tesalonig 5:20. Xoolleen itam Jëf

ya 13:1; 21:9; Room 7:6; 1 Korent 14:1, 24, 39. Yonente yi walla yonente yi di wax, ñoom dañuy ngir yëkkati mbooloom Kirist; te amul benn firnde bu ñuy man a joxe ci Kàddug Yàlla ne, dañoo war a dakk lu jiitu evangelist yi, pastor yi ak jàngalekat yi di dakk. Waaye ku di weddi ne: ‘Am na ay peeñ yu bare yu dul dëgg ak ay gént yu dul dëgg, ba tax ma manuma wóolu dara ci loolu mel ni.’ Dëgg la ne Seytaane am na ay naaféqam. Moom dafa mas a am yonent yu dul dëgg, te wóor na ne noonu itam lañu koy séentu tey ci mujj gi ci waxtoomu nax ak ndam. Ñi di bañ a nangu peeñ yu wuutu noonu ndaxte lu dul dëgg am na, mën nañu itam, ak noonu sax, dem gën a sore ba weddi ne Yàlla dafa mas a feeñal boppam nit ci gént walla ci peeñ, ndaxte lu dul dëgg dafa mas a am.”

“Gént ak peeñ yu nekk luy Yàlla feeñale boppam ci nit. Jaarale ko ci loolu la waxoon ak yonent yi; teg na mayu waxu-yonent bi ci biir may yi ñeel mbooloom xebaar bu baax bi, te boole na gént ak peeñ yi ak yeneen mandarga yi ñeel ‘BÉS YU MUJJ YI.’ Amiin.

“Li ma doon ci wax yi ma waxoon ci kaw mooy dindi yuñuug yi ci anam wu ànd ak Mbind mi, te waajal xel mi di jàngalekat bi ngir li di topp.” James White.